

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії,
директор коледжу _____ Микола ПОКРОПИВНИЙ

**ПРОГРАМНІ ВИМОГИ
ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

**для вступників на основі базової та повної загальної середньої освіти
(денна форма навчання)**

**на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 Культура і мистецтво
спеціальність: 024 Хореографія
спеціалізація: Народна хореографія**

Житомир 2021

Розробники: викладачі циклової комісії хореографічних дисциплін – Бірюк В.М., Скорик Н.К.

Програма творчого конкурсу для вступників спеціальності Хореографія розглянута та затверджена на засіданні циклової комісії викладачів хореографічних дисциплін

Протокол № 8 від 15 березня 2021 року

Голова комісії

_____

Ніна СКОРИК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освітньої і професійної підготовки, які визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці зі спеціальності 024 Хореографія за спеціалізацією Народна хореографія, до відбору абітурієнтів до Житомирського фахового коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка ставляться вимоги щодо здібностей і підготовленості у вигляді системи знань, умінь і навичок, які визначаються на конкурсній основі.

Програма вступного випробування складена з урахуванням підготовки майбутнього фахового молодшого бакалавра – керівника аматорського хореографічного колективу, артиста хореографічного ансамблю, викладача мистецьких шкіл.

Головною метою вступного іспиту є перевірка всебічного та гармонійного розвитку абітурієнта, його особистісно-позитивного ставлення до мистецьких цінностей та визначення рівня фізичних даних, координації рухів, музичності, техніки виконання вправ, а також виразності виконавської майстерності.

Програмні вимоги складені для абітурієнтів з базовою загальною середньою освітою та повною загальною середньою освітою.

Творчий конкурс зі спеціальності 024 Хореографія проходить у два етапи:

I етап - практична частина (визначення зовнішніх та фізичних даних, перевірка музично-ритмічних здібностей, виявлення рівня танцювальної пам'яті, виконання двох різножанрових етюдів),

II етап – усна відповідь.

Організаційні вимоги:

Обов'язкова явка абітурієнтів на консультацію у зазначений термін у відповідній формі.

Пред'явити комісії медичну довідку, яка засвідчує готовність до підвищених фізичних навантажень.

При собі мати:

- репетиційну форму: *дівчатам* – танцювальне взуття (чоботи або туфлі та балетне взуття), лосини, трико (купальник), відповідну зачіску; *юнакам* – танцювальне взуття (чоботи та балетне взуття), футболку, тренувальні штани (лосини);
- музичне забезпечення свого показу етюдів (фонограми аудіоформату будь-якої форми або ноти музичного супроводу).

I ЕТАП - ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ СКЛАДАЄТЬСЯ ІЗ НАСТУПНИХ ЗАВДАНЬ:

I. Визначення зовнішніх та фізичних даних, перевірка музично-ритмічних здібностей, виявлення рівня танцювальної пам'яті.

Фізичні дані перевіряються під час виконання найпростіших тренувальних вправ (екзерсис) і показу фізичних можливостей тіла – виворотність, гнучкість, танцювальний крок, стрибковість, сила м'язів та витривалість. Правильна постановка корпусу, рук, ніг, голови (фактура тіла).

Виявлення почуття ритму передбачає точність повторення абітурієнтом запропонованих ритмічних малюнків у відповідності до темпу (плескання долонями, вистукування ступнею або її частинами, одночасне поєднання хлопків та вистукувань тощо).

Уміння запам'ятовувати і відтворювати абітурієнтом танцювальні рухи і комбінації по завданню викладача. При відтворенні необхідно не тільки технічно грамотно виконувати запропоновані елементи, фігури, танцювальні з'єднання та композиції (класичного, народного, бального та сучасного танців підвищеної складності), а також під час виконання дотримуватись особливостей національного колориту та стилю.

II. Абітурієнт повинен підготувати та виконати 2 різножанрових етюди.

Можливе виконання етюдів з використанням за власним вибором будь-якого напрямку хореографії (народний, бальний, естрадний чи сучасний танець) та різних темпів (повільного, помірного, швидкого). Обов'язковим є виконання етюдів довільної тематики на основі елементів та рухів народної хореографії (бажано в характері українського танцю). Один з етюдів повинен мати образно-сюжетне навантаження, що допоможе розкрити акторські здібності абітурієнта. Головне для абітурієнтів під час обрання і виконання етюдів намагатися якнайкраще розкрити свою індивідуальну майстерність: емоційність, пластичність, сценічність, артистичність, уміння сприймати і відтворювати музичний і хореографічний матеріал та розкрити свої технічні можливості (методика виконання рухів та виконання трюків і елементів техніки).

Тривалість етюдів від 1 до 3 хвилин (наявність музичного супроводу). Представлення етюдів при необхідності можна здійснювати разом з партнером (партнеркою), використовувати атрибути та елементи костюму.

Абітурієнт має право представити:

- танець або етюд на основі будь-якого регіону України - Поділля, Полісся, Центральна Україна, Волинь, Закарпаття тощо;

- виконати фрагмент танцю народів світу та національних меншин, які проживають в Україні (болгарський, єврейський, румунський, польський, татарський);
- бальні танці європейської або латино-американської програми (вальс, ча-ча-ча, самба, румба - за вибором абітурієнта) повинні бути представлені як концертний номер, а не як конкурсна програма;
- можна виконувати також і довільні етюди на основі фігур, зв'язок композицій різних напрямків і стилів сучасного танцю (джаз стріт, хіп-хоп, брейк данс, джаз фанк, модерн).

II ЕТАП – УСНА ВІДПОВІДЬ

До оцінювання абітурієнтів під час усної відповіді ставляться вимоги щодо здібностей і підготовленості у вигляді системи теоретичних знань, умінь і навичок:

- виявлення рівня загальної культури абітурієнта (історія, література, музика, живопис тощо);
- усвідомлення особистісно-позитивного ставлення до мистецьких цінностей та художніх традицій свого народу;
- рівень знань з обраного фаху (основні хореографічні терміни, назви танцювальних рухів та вправ, ступінь обізнаності у сфері хореографічного мистецтва, його видів, жанрів, форм і стилів);
- уявлення про витоки та основні тенденції розвитку вітчизняного та світового хореографічного мистецтва (творчість відомих діячів та репертуарна направленість професійних та аматорських хореографічних колективів);
- виявлення усвідомленості відповідності підбору своїх екзаменаційних етюдів (танців) вимогам професійного рівня.

Орієнтовний перелік питань для усної відповіді:

1. Чим саме обґрунтований ваш вибір вступу на спеціальність «Хореографія»?
2. Як ви розумієте поняття «танцювальний флешмоб»? Чи приймали ви участь у таких заходах?
3. Які українські народні танці ви знаєте?
4. Назвіть відомі вам напрямки сучасного танцю. Який з них вам подобається найбільше? Чому?
5. Чим, на вашу думку, відрізняється сучасна хореографія від естрадної?
6. Що таке спортивний бальний танок? Розкрийте його характерні особливості.
7. Якому виду хореографічного мистецтва ви віддаєте перевагу? Чому?
8. Яке місце займає імпровізація в хореографії? Чи вмiєте ви імпровізувати?
9. Хто такий Павло Вірський? Який вклад він зробив у розвиток української хореографії?

10. Наведіть приклади назв відомих вам телевізійних танцювальних проєктів.
11. Назвіть відомі вам балетні вистави. Чи дивилися ви балетний спектакль? Який?
12. Назвіть відомі вам творчі курси та фестивалі хореографічного мистецтва.
13. Що таке народно-сценічний танок? Розкрийте його характерні особливості.
14. Охарактеризуйте значення творчості Айсідори Дункан для розвитку світового балетного мистецтва.
15. Охарактеризуйте діяльність А.Я.Ваганової – пошук нової методики викладання класичного танцю.
16. Що вам відомо про В.Верховинця – фундатора теоретичних засад української народної хореографії.
17. Розкажіть про становлення та досягнення ансамблю танцю України ім. Павла Вірського.
18. Наведіть приклад хореографічної композиції, яка вам запам'яталася. Хто її автор?
19. Охарактеризуйте діяльність Сержа Лифаря – українського генія європейського балету.
20. Охарактеризуйте діяльність Ю.Станішевського – теоретика та історика українського балету.
21. Розкрийте зв'язок музики і хореографії. Чи кожний музичний твір можна використовувати для танцювальної діяльності?
22. Охарактеризуйте балет «Лісова пісня» як зразок поєднання хореографії з класичною літературою.
23. Що вам відомо про родину Скороульських - мистецьку гордість житомирян.
24. Охарактеризуйте діяльність Ю.Григоровича – балетмейстера-новатора ХХ ст.
25. Охарактеризуйте творчість М.Плісецької – легендарної танцівниці ХХ ст.
26. Охарактеризуйте творчість В.Писарева як визначного танцівника і діяча сучасного українського балету.
27. Охарактеризуйте творчість М.Вантуха – видатного митця української народної хореографії.
28. Розкажіть про діяльність Р.Б.Малиновського – корифея поліської народної хореографії.
29. Що вам відомо про творчі експерименти Р.Поклітару як представника українського модерн-балету поч. ХХІ ст.
30. Назвіть видатних балетмейстерів та виконавців хореографічного мистецтва.

31. Вимоги до оцінювання знань абітурієнтів

Рівні навчальних досягнень	Бали абітурієнтів: повна загальна середня освіта	Бали абітурієнтів: базова загальна середня освіта	Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів
I Початковий	100	100	Відсутність зовнішніх та фізичних даних, має недостатньо розвинутий суглобо-кістковий апарат. Відсутні знання спеціальної хореографічної термінології. Абітурієнт виконує танцювальну лексику на поверхневому рівні, демонструє слабо сформований естетичний смак. Має певні недоліки в аналізі музичного матеріалу та не може узгодити рухи у відповідності з музикою.. Відсутність етюдів. Зовсім не виявив необхідних теоретичних знань.
II Середній	101*-111	10* - 111	Відсутність фізичних даних. Абітурієнт намагається виконувати хореографічні рухи згідно з програмними вимогами, але не розуміє до кінця, що таке методика їх виконання та не може узгодити роботу корпусу, рук, голови. Недостатні музичні дані. Етюди підготовлені і виконані на низькому рівні. Обізнаність в теоретичних питаннях часткова.
	112 - 123	112 - 123	Обмежені фізичні дані. Абітурієнт володіє певними навичками під час виконання хореографічної лексики з класичного та народно-сценічного танцю. Але недостатньо технічно виконує рухи і може допускати помилки в манері виконання та техніці. Не завжди правильно і чітко вміє робити музичний аналіз і має недостатні знання спеціальної хореографічної термінології. Етюди підготовлені і виконані на низькому рівні. Обізнаність в теоретичних питаннях часткова.
	124 -133	124 -133	Абітурієнт здатний опанувати хореографічний матеріал, показує непогану підготовку, але не завжди вміє самостійно зробити висновки та виправити помилки. Недостатньо точно виконує деякі танцювальні елементи, не до кінця професійно робить аналіз музичного твору для хореографічних етюдів та комбінацій. Не завжди виконує

			рухи в необхідній манері виконання та відповідному темпо-ритмі. Етюди та їх виконання недостатньо відповідають вимогам.
III Достатній	134-144	134-144	Абітурієнт має певну хореографічну підготовку, але не показав достатній рівень підготовки. Досить вільно володіє виконавською технікою, вміє осмислювати те, що виконує, але має деякі технічні і образні помилки. Недостатньо переконливо може трактувати музичний матеріал, допускає деякі неточності при виконанні хореографічної лексики. Етюди виконав на невисокому рівні. Частково володіє деякими теоретичними знаннями.
	145-155	145-155	Абітурієнт має необхідну пластику і технічно підготовлений. При виконанні демонструє непогану технічну підготовку і намагається дотримуватись методики виконання рухів. Вміє відтворювати рухи та аналізувати музичний супровід. При виконанні етюдів не до кінця може справитись із манерою виконання і недостатньо володіє відчуттям артистизму і характером виконання хореографічного твору. У відповідях теоретичної частини допускає помилки.
	156-166	156-166	Абітурієнт має середній рівень фізичної підготовленості і демонструє володіння та навички при виконанні певних танцювальних творів. Вміє аналізувати музичний матеріал та узгоджувати з ним хореографічну лексику. Але при виконанні технічної сторони та манери виконання етюдів допускає деякі помилки. На поставлені теоретичні питання абітурієнт відповідає з помилками.
IV Високий	167-177	167-177	Абітурієнт має середній рівень підготовки, вміє відчувати музичні твори, робити їх аналіз і узгоджувати з хореографічною лексикою. Володіє основними елементами класичного і народно-сценічного танцю. Вміє творчо відноситись до виконання в етюді танцювальної лексики, може допускати деякі неточності, які виправляє сам. При відповідях на теоретичні питання допускає незначні помилки.

	178-189	178-189	Абітурієнт має достатній рівень професійної підготовки та вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності в нових хореографічних завданнях. Має великий творчий потенціал. При виконанні хореографічних етюдів виявляє хороші технічні та артистичні здібності. Має хист до виконання трюкових рухів та обертів як на середині зали, так і по діагоналі та колу. Дає правильну відповідь на теоретичні питання.
	189-200	189-200	Фізичні та музичні дані повністю відповідають всім вимогам до вступу на дану спеціалізацію. Абітурієнт має ґрунтовні знання в галузі класичного та народно-сценічного танцю, свідомо використовує методику їх виконання. Здатний виконувати етюди на необхідному художньо-виконавському рівні. Виявляє свідомий підхід до обраної спеціалізації. Здатний самостійно використовувати практичні і теоретичні знання в галузі хореографічного мистецтва.

* Мінімальний прохідний бал 101

Рекомендована література:

1. Александрова Н. А. Танец модерн. Пособие для начинающих /Н. А. Александрова, В. А. Голубева. – СПб.: Издательство «Лань», 2007. – 128 с.
2. Березова Г. Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. - К., 1970.
3. Боримська Г.В. Самоцвіти українського танцю. – К.: Мистецтво, 1977.
4. Ваганова А. Основы классического танца / Агрипина Ваганова. – М.-Л.: Искусство, 1980.
5. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю / Ким Василенко. – К.: Мистецтво, 1996.
6. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. - К.: Музична Україна, 1980.
7. Голдріч О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдріч. – Львів: Край, 2003.
8. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2007. – 468с.
9. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку: [Навчальний посібник] / О. В. Мартиненко. – Донецьк: Юго-Восток, 2009.
10. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом: навчальний посібник / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. – 232 с.
11. Нікітін В.Ю. Модерн джаз танец. Начало обучения /Ступніков І. Про сучасну форму балетного мистецтва / І.Ступніков // «Театральне життя»,1962. – С.40—44.
12. Полятков С.С. Основы современного танца / С.С. Полятков. – Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 80с.
13. Станішевський Ю.О. Танцювальне мистецтво України в іменах і датах / Ю.О. Станішевський // Хореографічне мистецтво України у персоналіях: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники: бібліографічний довідник. – К.: [б.и.], 1999. – 223 с.
14. Тарасов Н. Классический танец / Николай Тарасов. – М.: Искусство, 1971.
15. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: Навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України / В. Т. Шевченко. - К.: ДАКККіМ, 2006.
16. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю: Піручник / Л. Цветкова. – К.: Альтерпрес, 2005.

Інформаційні ресурси

Ваганова А. Я. Основи класичного танцю. – Режим доступу:
<http://eknigi.org/raznoe/11199-osnovy-klassicheskogo-tanca.html>

Вирский П. П. Украинские народные танцы. – Режим доступу:
http://www.4tivo.com/kultura_iskustvo/20933-p.-p.-virskijj-ukrainskienarodnye-tancy.html

Воронина И.А. Историко-бытовой танец – Режим доступу:
<http://eknigi.org/kultura/150281-istoriko-bytovoj-tanec.html>

Тарасова Н.И. Школа классического танца. – Режим доступу:
<http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=4444217>

Танцевальное искусство. – Режим доступу: www.danse.net.

Сучасний танець в Україні. – Режим доступу: www.ukrdance.com.ua.

Постмодерный балет. Морис Бежар. – Режим доступу:
www.iprinet.kiev.ua/wumang/4_99/bejart.htm

Рудольф фон Лабан. Система запису танцю. Лабанотация. – Режим доступу:
www.rz.uni-frankfurt.de/driesbec/LABANE.htm.

Смирнов И.В. Искусство балетмейстера. – Режим доступу:
<http://www.twirpx.com/file/456909/>

Сучасний танець. Імпровізація, Модерн, Контемпорари, Перфоманс. – Режим доступу: www.sab.org/contemporary_dance.htm.